

ЗАКОН О ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ

("Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 10/2013 - др. закон, 101/2016 и 67/2021 - др. закон)

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Садржина закона

Члан 1

Овим законом уређују се: циљеви пољопривредне политике и политике руралног развоја, као и начин њиховог остваривања, Регистар пољопривредних газдинстава, евидентирање и извештавање у пољопривреди, као и надзор над спровођењем овог закона.

Овим законом уређују се и правила посебног поступка спровођења и контроле ИПАРД програма.

Овим законом образује се Управа за аграрна плаћања, као орган управе у саставу министарства надлежног за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство) и уређује њена надлежност.

Начин образовања, структура, односно организација Управе за аграрна плаћања уређује се актом министра надлежног за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар).

Значење израза

Члан 2

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *пољопривреда* је привредна делатност која обухвата оне делатности које су законом класификоване као пољопривреда;

2) *пољопривредна производња* јесте процес производње биљних и сточарских производа, узгој рибе, пчела, односно други облици пољопривредне производње (гајење печурака, пужева, стакленичка, пластеничка производња, гајење зачинског и лековитог биља и друго), која се обавља на пољопривредном земљишту, као и на другом земљишту или грађевинској целини који се налазе на територији Републике Србије;

3) *пољопривредни производи* јесу примарни производи и производи првог степена њихове прераде настали у пољопривредној производњи;

4) *пољопривредно газдинство* јесте производна јединица на којој привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник или пољопривредник обавља пољопривредну производњу;

5) *породично пољопривредно газдинство* јесте пољопривредно газдинство на којем физичко лице - пољопривредник заједно са члановима свог домаћинства обавља пољопривредну производњу;

6) *носилац породичног пољопривредног газдинства* јесте физичко лице - пољопривредник и предузетник који обавља пољопривредну производњу, и које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, као носилац породичног пољопривредног газдинства;

7) *члан породичног пољопривредног домаћинства* јесте пунолетни члан истог домаћинства, који се стално или повремено бави радом на газдинству и који је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава као члан породичног пољопривредног газдинства, на основу изјаве да је члан породичног пољопривредног газдинства, односно малолетни члан истог газдинства на основу изјаве родитеља, односно законског старатеља;

8) *пољопривредник* је носилац или члан породичног пољопривредног газдинства који се искључиво бави пољопривредном производњом;

9) *подстицаји* јесу средства обезбеђена у буџету Републике Србије, као и средства из других извора која се додељују пољопривредним газдинствима и другим лицима у складу са овим законом у функцији остваривања циљева пољопривредне политике;

10) *пољопривредним земљиштем* сматрају се њиве, вртови, воћњаци, виногради, ливаде, пашњаци, рибњаци, трстици и мочваре, као и друго земљиште (вртаче, напуштена речна корита, земљишта обрасла ниским жбунастим растињем и друго), које по својим природним и економским условима може рационално да се користи за пољопривредну производњу;

10а) *инструмент за претприступну помоћ (ИПА)* јесте финансијски инструмент ЕУ који подржава стратегију проширења ЕУ, чија намена је да пружи помоћ кандидатима и потенцијалним кандидатима у процесу приступања ЕУ;

10б) *оквирни споразум* јесте споразум између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА II);

10в) *ИПАРД* је финансијски инструмент ЕУ за претприступну помоћ руралном развоју у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА);

10г) *ИПАРД програм* је програм руралног развоја у оквиру инструмента за претприступну помоћ руралном развоју (ИПАРД), који се финансира средствима претприступне помоћи ЕУ, као и из буџета Републике Србије;

10д) *ИПАРД подстицаји* су подстицаји руралном развоју који се додељују пољопривредним газдинствима и другим лицима у складу са ИПАРД програмом;

10ђ) *пројекат* јесте целокупна активност подносиоца захтева за одобравање пројекта у вези са улагањем, а састоји се од дела улагања који је прихватљив и дела који је неприхватљив за финансирање у складу са ИПАРД програмом;

10е) *инвестиција* је део пројекта који је прихватљив за финансирање у складу са ИПАРД програмом;

10ж) *референтна цена* је цена инвестиције или дела инвестиције која се утврђује на основу тржишне цене и служи за утврђивање основице за обрачун ИПАРД подстицаја;

10з) *корисник ИПАРД подстицаја* је лице коме је одобрен пројекат за коришћење ИПАРД подстицаја;

10и) *прималац средстава* је корисник ИПАРД подстицаја коме су исплаћена средства.

II ПОЉОПРИВРЕДНА ПОЛИТИКА И ПЛАНИРАЊЕ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ

Пољопривредна политика и политика руралног развоја

Члан 3

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата мере и активности које предузимају надлежни органи, у циљу:

- 1) раста производње и стабилности дохотка произвођача;
- 2) раста конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта и техничко-технолошког унапређења сектора пољопривреде;
- 3) одрживог управљања ресурсима и заштите животне средине;
- 4) унапређења квалитета живота у руралним подручјима и смањења сиромаштва;
- 5) ефикасног управљања јавним политикама и унапређења институционалног оквира развоја пољопривреде и руралних средина.

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије спроводе се реализацијом Стратегије пољопривреде и руралног развоја Републике Србије, Националног програма за пољопривреду и Националног програма за рурални развој, као и ИПАРД програма.

Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије

Члан 4

Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије одређују се дугорочни правци развоја пољопривреде, и то: успостављање тржишне економије, повећање профитабилности пољопривреде Републике Србије и брига о развоју руралних области.

Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија) усклађује се са стратешким документима Републике Србије.

Стратегију доноси Влада, на предлог Министарства, за период од најмање 10 година.

Министарство прати реализацију Стратегије и предлаже њено усклађивање са реалним потребама у области пољопривреде и руралног развоја.

Стратегија се објављује у "Службеном гласнику Републике Србије".

Национални програм за пољопривреду

Члан 5

Националним програмом за пољопривреду (у даљем тексту: Национални програм) утврђују се средњорочни и краткорочни циљеви пољопривредне политике, начин, редослед и рокови за остваривање наведених циљева, очекивани резултати, као и облик, врста, намена и обим појединих подстицаја.

Национални програм, на предлог Министарства, доноси Влада за период који не може бити дужи од седам година.

Национални програм објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Национални програм руралног развоја

Члан 6

Национални програм руралног развоја садржи мере и друге активности, као и очекиване резултате, облике, врсте намене и обим појединих мера подстицаја.

Национални програм руралног развоја, на предлог Министарства, доноси Влада за период који не може бити дужи од седам година.

Национални програм руралног развоја објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

За праћење Националног програма руралног развоја биће одговоран део Министарства надлежног за послове руралног развоја.

Члан 7

За послове припреме и измене Програма руралног развоја, као и за послове програмирања, евалуације, праћења реализације програма, извештавање, координацију и спровођење мера техничке помоћи руралном развоју, у складу са захтевима ЕУ, биће одговоран део министарства, надлежан за послове руралног развоја.

Начин и поступак извршавања послова и задатака из става 1. овог члана, као и оснивање потребних радних тела у складу са захтевима ЕУ, уређују се посебним подзаконским актима.

ИПАРД програм

Члан 7а

ИПАРД програм садржи опште и специфичне циљеве, мере и друге активности, као и очекиване резултате, облике, врсте, намене, интензитет помоћи и обим појединих мера ИПАРД подстицаја.

ИПАРД програм на предлог Министарства доноси Влада.

ИПАРД програм објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Министар ближе прописује лица која остварују право на ИПАРД подстицаје, износ подстицаја, као и услове, начин и поступак спровођења ИПАРД програма.

Министар ближе прописује методологију утврђивања референтних цена.

III УПРАВА ЗА АГРАРНА ПЛАЋАЊА

Члан 8

Образује се Управа за аграрна плаћања, као орган управе у саставу Министарства.

Управа за аграрна плаћања (у даљем тексту: Управа) обавља следеће послове:

- 1) врши избор поступака у складу са критеријумима, механизмима и правилима утврђеним прописима за доделу подстицаја;
- 2) расписује конкурс за доделу подстицаја;
- 3) објављује јавни позив за подношење пријава за остваривање права на подстицаје са условима за коришћење права на подстицаје;
- 4) проверава испуњеност услова за одобравање и исплату средстава по захтеву за остваривање права на подстицај у складу са прописима и условима на конкурс и где је то потребно и по правилима јавних набавки;
- 5) припрема уговор о коришћењу подстицаја између Управе и корисника средстава подстицаја;
- 6) одлучује о праву на подстицаје;
- 7) врши исплату на основу оствареног права на подстицај;
- 7а) спроводи поступак за повраћај средстава у случају неиспуњења обавеза од стране корисника или неосноване исплате средстава;
- 8) врши административну контролу и контролу на лицу места;
- 9) успоставља и води рачуноводствено евидентирање обавеза и исплата;
- 10) спроводи програме међународних подстицаја пољопривредне политике у Републици Србији;
- 11) води Регистар пољопривредних газдинстава;
- 12) врши независну интерну ревизију;
- 13) доставља извештаје и анализе министру;
- 14) обавља друге послове, у складу са овим законом.

IIIIа ПОСТУПАК СПРОВОЂЕЊА ИПАРД ПРОГРАМА

Покретање поступка и одлука по захтеву

Члан 8а

Поступак за остваривање права на ИПАРД подстицаје, састоји се из поступка за одобравање пројекта и поступка за одобравање исплате.

Поступак за одобравање пројекта покреће се по захтеву лица за одобравање пројекта који се подноси Управи.

Поступак за одобравање исплате покреће се по захтеву корисника подстицаја за одобравање исплате, који се подноси Управи после реализације одобреног пројекта.

О остваривању права на ИПАРД подстицаје одлучује директор Управе решењем.

Решење по захтеву за одобравање пројекта доноси се у року од девет месеци од покретања поступка за одобравање пројекта, а решење по захтеву за одобравање исплате средстава доноси се у року од шест месеци од покретања поступка за одобравање исплате средстава.

Неуредан захтев и забрана повраћаја у пређашње стање

Члан 8б

У поступку за остваривање права на ИПАРД подстицаје захтев је неуредан ако садржи формални недостатак који спречава поступање по њему, ако није разумљив или ако није потпун.

Управа обавештава подносиоца неуредног захтева на који начин да уреди захтев и то у року који не може бити краћи од осам дана, уз упозорење на правне последице ако не уреди захтев у року.

Ако подносилац не уреди захтев у складу са ставом 2. овог члана, Управа одбацује захтев као неуредан.

Против одлуке Управе о одбацивању неуредног захтева из става 3. овог члана дозвољена је посебна жалба.

Ако подносилац уреди захтев сматра се да је захтев поднет оног дана када је уређен, осим у погледу оцене благовремености када се сматра да је захтев поднет када је поднет неуредан захтев.

У поступку за остваривање права на ИПАРД подстицаје није допуштен повраћај у пређашње стање.

Измене одобреног пројекта

Члан 8в

После доношења решења о одобравању пројекта, корисник ИПАРД подстицаја може поднети захтев за измену одобреног пројекта:

- 1) ако су измене пројекта такве да се њима не мењају битне особине, односно сврха инвестиције;
- 2) ако се измене односе на продужетак рока за завршетак пројекта, односно продужетак рока за подношење захтева за исплату, из оправданих разлога;
- 3) у другим случајевима предвиђеним посебним прописима којима се прописује остваривање права на ИПАРД подстицаје.

О захтеву из става 1. овог члана одлучује директор Управе закључком.

Обавезе корисника ИПАРД подстицаја и примаоца средстава и поступак повраћаја средстава

Члан 8г

Корисник ИПАРД подстицаја и прималац средстава дужан је да:

- 1) даје тачне и потпуне податке и документацију везане за остваривање права на ИПАРД подстицаје;
- 2) инвестицију реализује у складу са посебним прописима којима се прописује остваривање права на ИПАРД подстицаје;
- 3) изврши обележавање предмета инвестиције у складу са посебним прописима којима се прописује остваривање права на ИПАРД подстицаје;
- 4) омогући приступ инвестицији и документацији која се односи на остваривање права на ИПАРД подстицаје овлашћеним представницима Министарства, министарства надлежног за послове финансија, Канцеларије за ревизију система управљања средствима Европске уније, Европске комисије, Европског ревизорског суда и Европске канцеларије за борбу против корупције;
- 5) наменски користи, не отуђи, нити омогући другом лицу коришћење предмета инвестиције у периоду од пет година од дана исплате;
- 6) чува документацију која се односи на остваривање права на ИПАРД подстицаје, у периоду од пет година од дана исплате;
- 7) врати неосновано исплаћена средства у складу са законом и посебним прописима којима се прописује остваривање права на ИПАРД подстицаје.

Ако административна грешка има за последицу неосновану исплату новчаних средстава, директор Управе доноси решење којим налаже повраћај неосновано исплаћених средстава, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Ако се после извршене исплате утврди постојање неправилности, односно преваре у смислу Оквирног споразума, директор Управе доноси решење којим налаже повраћај средстава, у року од 30 дана од дана достављања решења.

У случају повраћаја неосновано исплаћених средстава услед непридржавања обавеза из става 1. тач. 1), 2), 4) и 5) овог члана, као и утврђене преваре из става 3. овог члана, затезна камата обрачунава се од момента исплате новчаних средстава примаоцу.

Поступак по жалби

Члан 8д

Против решења директора Управе у поступку остваривања права на ИПАРД подстицаје може се изјавити жалба министру, у року од 8 дана од дана достављања решења.

Кад Управа нађе да је поднета жалба допуштена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, а није новим решењем заменила решење које се жалбом побија, дужна је да, без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема жалбе, достави жалбу министру.

За поступање по жалби у поступку остваривања права на ИПАРД подстицаје министар образује посебну комисију која одлучује по жалби.

Ако министар нађе да ће недостатке првостепеног поступка брже и економичније отклонити Управа, он ће својим решењем поништити првостепено решење и вратити предмет Управи на поновни поступак.

У случају из става 4. овог члана, министар решењем указује Управи у ком погледу треба допунити поступак, а Управа је дужна да у свему поступи по другостепеном решењу и да, без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема предмета, донесе ново решење.

Решење по жалби мора се донети што пре, а најкасније у року од 15 дана од дана предаје жалбе министру.

Министар решење по жалби доставља странкама, а списе предмета са примерком решења доставља Управи.

Решење министра у поступку остваривања права на ИПАРД подстицаје је коначно у управном поступку и може се покренути управни спор.

Ако након покретања управног спора буде донета одлука којом се одобрава пројекат, односно одобрава исплата, поступак се наставља, односно исплата подстицаја се врши искључиво из буџета Републике Србије.

Примена одредби других закона и доношење подзаконских аката

Члан 8ђ

У поступку остваривања права на ИПАРД подстицаје примењују се одредбе закона којим се потврђује Оквирни споразум.

У поступку остваривања права на ИПАРД подстицаје сходно се примењују одредбе закона којим се уређује управни поступак, ако овим законом није другачије прописано.

Контрола спровођења ИПАРД програма

Члан 8е

Послове контроле спровођења пројеката ИПАРД програма обавља Управа преко државних службеника распоређених на пословима контроле на лицу места (у даљем тексту: контролори).

Послове из става 1. овог члана може да обавља лице које је стекло високо образовање у оквиру образовно-научног поља техничко-технолошких наука или из научне области економске науке или правне науке или ветеринарске науке, на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, са положеним државним стручним испитом и са најмање три године радног искуства у струци.

Контролор има службену легитимацију у обављању послова контроле у спровођењу пројеката ИПАРД програма.

У вршењу послова контроле на лицу места у области спровођења пројеката ИПАРД програма, контролор има право и дужност да:

- 1) врши увид у исправе везане за остваривање права на ИПАРД подстицаје;
- 2) врши контролни преглед пољопривредног земљишта, засада, стоке, пословних и производних простора, објеката, уређаја, робе и пословне документације;
- 3) фотографише, односно сачини аудио-видео запис контролног прегледа из тачке 2) овог става;
- 4) проверава испуњеност услова за остваривање права на ИПАРД подстицаје;
- 5) предузме друге мере и радње, у складу са посебним прописима у области спровођења ИПАРД програма.

У вршењу послова контроле на лицу места у области спровођења пројеката ИПАРД програма контролор је овлашћен да:

- 1) наложи извршење мера и радњи уз одређивање за то потребног рока;
- 2) изради извештај о мерама и радњама у вршењу послова контроле на лицу места;
- 3) обавести друге службе Управе, ако постоје разлози за предузимање мера из делокруга рада тих служби;
- 4) привремено одузме документацију и предмете који у поступку пред Управом, прекршајном или судском поступку могу да послуже као доказ;
- 5) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

6) обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан;

7) покрене иницијативу за вођење пољопривредног газдинства у пасивном статусу;

8) предузима друге мере и радње у складу са посебним прописима у области спровођења ИПАРД програма.

О извршеном привременом одузимању документације и предмета из става 5. тачка 4) овог члана контролор издаје потврду.

Лица код којих се врши контрола у области спровођења пројеката ИПАРД програма дужна су да контролору омогуће вршење контроле и пруже потребне податке и информације, као и да на његов захтев, у одређеном року, доставе или припреме податке и материјале који су му потребни за вршење послова контроле.

Министар ближе прописује начин и поступак обављања контроле на лицу места, као и образац и садржај службене легитимације контролора.

IV ПОДСТИЦАЈИ*

Члан 9

Врсте подстицаја јесу:

- 1) непосредни подстицаји;
- 2) тржишни подстицаји;
- 3) структурни подстицаји.

Врсте подстицаја из става 1. овог члана могу се утврдити под различитим условима и у различитом обиму, у зависности од тога да ли се ради о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди.

Подручја са отежаним условима рада у пољопривреди су подручја код којих због природних, социјалних или законских ограничења не постоје услови за интензиван развој пољопривредне производње.

Министар прописује подручја из става 3. овог члана за период од три године.

Облици непосредних подстицаја

Члан 10

Непосредни подстицаји обухватају:

- 1) премије;
- 2) подстицаје за производњу;
- 3) регресе;

4) подршку некомерцијалним пољопривредним газдинствима.

Премије су новчани износи који се исплаћују пољопривредним произвођачима за испоручене пољопривредне производе.

Подстицаји за производњу су новчани износи који се исплаћују по јединици мере за посејан усев, односно стоку одговарајуће врсте (коњ, говедо, овца, свиња, живина, пчелиња кошница и друго).

Регреси су новчани износи који се у одређеном проценту исплаћују за купљену количину инпута неопходних за пољопривредну производњу (гориво, ђубриво, премије осигурања усева, плодова и животиња, трошкови складиштења и друго).

Подршка некомерцијалним пољопривредним газдинствима је новчани износ намењен пољопривредницима који једини приход остварују од обављања пољопривредне производње, а уписани су у Регистар пољопривредних газдинстава као некомерцијална пољопривредна газдинства.

Облици тржишних подстицаја

Члан 11

Тржишни подстицаји обухватају:

- 1) извозне подстицаје;
- 2) трошкове складиштења;
- 3) кредитну подршку.

Извозни подстицаји остварују се повраћајем прописаног процента од вредности извезене робе.

Трошкови складиштења су новчани износи који се исплаћују пољопривредним произвођачима за складиштење пољопривредних производа ради спречавања поремећаја на тржишту.

Кредитна подршка је врста подстицаја којима се врши подстицање пољопривредне и прехрамбене производње.

Облици структурних подстицаја

Члан 12

Структурни подстицаји обухватају подршку програмима који се односе на:

- 1) мере руралног развоја;
- 2) побољшање заштите и квалитета пољопривредног земљишта;
- 3) мере институционалне подршке.

Мере руралног развоја су врста подстицаја којима се подстиче унапређење конкурентности у пољопривреди и шумарству (инвестирање у пољопривреду и шумарство и увођење нових стандарда у производњи и промету пољопривредних производа), унапређење програма заштите животне средине, очување биодиверзитета и програма диверзификације руралне економије и унапређења квалитета живота у руралним областима.

Мере побољшања заштите и квалитета пољопривредног земљишта су врста подстицаја којима се врши побољшање физичких, хемијских и биолошких особина земљишта (оглињавање и опескавање земљишта, смањење киселости, смањење алкалности земљишта, мелиоративно ђубрење земљишта и друго). Подстицаји усмерени за заштиту земљишта јесу противерозивне мере и мере контроле и испитивање земљишта, комасација, мелиорација, рекултивација и друге мере за заштиту земљишта.

Мере институционалне подршке су врста подстицаја којима се подстичу програми истраживања у пољопривреди, програми саветодавних служби, промовисања пољопривреде, система тржишних информација пољопривреде Републике Србије, као и други програми.

Структурни подстицаји се, под условима утврђеним овим законом, могу усмерити ка одређеној групацији корисника, као што су пољопривредници који претежно производе за тржиште, задруге, јединице локалне самоуправе, удружења и други корисници који се баве пољопривредном производњом, прерадом и пласманом пољопривредних и прехрамбених производа.

Начин утврђивања намене и расподеле подстицаја

Члан 13

Влада прописује за сваку буџетску годину врсте и облик подстицаја, обим, услове и начин остваривања права на поједине врсте и облике подстицаја и одређује кориснике подстицаја, у складу са овим законом, законом којим се уређује буџет Републике Србије, Националним програмом и Националним програмом руралног развоја.

Подршка за спровођење пољопривредне политике у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе

Члан 14

Органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Органи из става 1. овог члана могу да оснивају правна лица за подршку за спровођење пољопривредне политике.

Средства за спровођење пољопривредне политике из става 1. овог члана користе се у складу са програмом подршке за спровођење пољопривредне политике који доноси надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе, уз претходну сагласност Министарства.

Средства за спровођење пољопривредне политике из ст. 1. и 2. овог члана обезбеђују се у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Подршка спровођења пољопривредне политике у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе не може бити у супротности са Националним програмом и Националним програмом руралног развоја.

V КОРИШЋЕЊЕ ПОДСТИЦАЈА*

Право на подстицаје

Члан 15

Право на подстицаје под условима утврђеним овим законом, имају пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, јединице локалне самоуправе, као и друга лица и организације (у даљем тексту: корисници подстицаја).

Породично пољопривредно газдинство

Члан 16

Породично пољопривредно газдинство јесте основни облик организовања пољопривредне производње.

У зависности од своје економске снаге породично пољопривредно газдинство може бити:

- 1) комерцијално породично пољопривредно газдинство;
- 2) некомерцијално породично пољопривредно газдинство.

Комерцијално породично пољопривредно газдинство јесте оно пољопривредно газдинство које је тржишно усмерено и које може под условима утврђеним овим законом остварити право на подстицаје из члана 9. став 1. овог закона.

Некомерцијално породично пољопривредно газдинство јесте оно пољопривредно газдинство које није тржишно усмерено, а чији је носилац корисник пензије остварене по основу пољопривредне производње.

Својство некомерцијалног породичног пољопривредног газдинства утврђује се приликом регистрације односно обнове регистрације у Регистру пољопривредних газдинстава.

Некомерцијално породично пољопривредно газдинство може под условима утврђеним овим законом остварити право на подстицаје из члана 10. став 1. тачка 4) овог закона.

Актом из члана 13. овог закона могу се прописати и друге врсте подстицаја које остварују некомерцијална породична пољопривредна газдинства, у складу са овим законом, Националним програмом и Националним програмом руралног развоја.

Поступак за остваривање права на подстицаје

Члан 17

Поступак за остваривање права на подстицаје покреће се по захтеву корисника подстицаја који се подноси Управи.

Поступак из става 1. овог члана покреће се и на други начин (конкурс, захтев банци за одобрење кредитне подршке) ако је то предвиђено актом из члана 13. овог закона.

О остваривању права на подстицаје у поступку из ст. 1. и 2. овог члана одлучује директор Управе решењем.

На решење из става 3. овог члана може се ставити електронски потпис, у складу са законом којим се уређује електронски потпис.

На решење из става 3. овог члана може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

На поступак за остваривање права на подстицаје примењују се одредбе закона којима се уређује управни поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Обавезе корисника подстицаја

Члан 18

Корисници подстицаја дужни су да наменски користе средства подстицаја.

Корисник подстицаја дужан је да се придржава прописа којима се уређују стандарди квалитета животне средине, заштита јавног здравља, заштита здравља животиња и биљака, заштита добробити животиња и заштита пољопривредног земљишта.

Корисник подстицаја дужан је да врати износ средстава који је примио на основу нетачно приказаних података или који је ненаменски користио, увећан за износ затезне камате, најкасније у року од 30 дана од дана правоснажности решења директора Управе, којим се утврђује обавеза корисника да изврши повраћај новчаних средстава.

Ако корисник подстицаја ненамерним чињењем, односно пропуштањем не поступи у складу са ставом 2. овог члана у току календарске године, директор Управе доноси решење о смањењу износа укупних подстицаја додељених у календарској години у проценту који је сразмеран степену одговорности.

Ако корисник подстицаја намерним чињењем, односно пропуштањем не поступи у складу са ставом 2. овог члана у току календарске године, директор Управе доноси решење о смањењу износа укупних подстицаја додељених у календарској години који не може бити мањи од 20%, односно о ограничењу права коришћења једне или више врста подстицаја, за једну или више календарских година.

Директор Управе доноси решење из ст. 3, 4. и 5. овог члана на основу записника пољопривредног инспектора и извештаја других надлежних органа.

Корисници подстицаја дужни су да чувају документацију која се односи на остваривање права на подстицаје најмање пет година од дана њихове наплате.

Управа води евиденцију корисника подстицаја.

VI РЕГИСТАР ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА

Начин вођења Регистра пољопривредних газдинстава

Члан 19

Ради спровођења и праћења пољопривредне политике, евидентирања пољопривредних газдинстава и породичних пољопривредних газдинстава, као и ради вођења аналитике и статистике за потребе Министарства, у Управи се води Регистар пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: Регистар).

Субјекти уписа

Члан 20

У Регистар се уписују привредна друштва, земљорадничке задруге, друга правна лица као што су установе, школе, манастири, цркве и друге организације, предузетници и пољопривредници, који обављају пољопривредну производњу.

Пољопривредник може бити уписан у Регистар као носилац или члан само једног породичног пољопривредног газдинства.

Начин уписа субјеката у Регистар

Члан 21

Лица из члана 20. став 1. овог закона уписују се у Регистар као корисници пољопривредног земљишта по основу права својине, по основу решења о комасацији, као и по основу уговора о закупу или уступању пољопривредног земљишта на коришћење.

Упис субјеката у Регистар

Члан 22

У Регистар се уписују лица из члана 20. став 1. овог закона, а када је субјект уписа пољопривредник могу се уписати и чланови пољопривредног газдинства.

Одређивање седишта субјеката уписа

Члан 23

Као седиште субјекта уписа у Регистар се уписује место пребивалишта носиоца породичног пољопривредног газдинства, односно седишта правног лица, односно предузетника, без обзира где се обавља пољопривредна производња, односно делатност.

Послови вођења Регистра

Члан 24

Послови вођења Регистра обухватају:

- 1) пријем захтева пољопривредних газдинстава за упис, обнову регистрације и промене података у Регистру;
- 2) уписивање, обнова регистрације и промена података пољопривредних газдинстава у Регистру;
- 3) издавање потврде о упису пољопривредних газдинстава у Регистар, односно о активном или пасивном статусу у Регистру;
- 4) упис пасивног статуса пољопривредног газдинства у Регистру;
- 5) брисање пољопривредног газдинства из Регистра, на захтев носиоца газдинства или по службеној дужности;
- 6) формирање и трајно чување досијеа пољопривредних газдинстава;
- 7) прибављање података од других органа и организација;
- 8) друге послове, у складу са овим законом.

Садржина Регистра

Члан 25

У Регистар се уносе подаци о:

- 1) носиоцу породичног пољопривредног газдинства;
- 2) члановима породичног пољопривредног газдинства;
- 3) правном лицу и предузетнику који обавља пољопривредну производњу;
- 4) основу коришћења пољопривредног земљишта, односно другог земљишта или грађевинске целине на коме се обавља пољопривредна производња;
- 5) катастарским парцелама на којима се обавља пољопривредна производња;
- 6) врстама пољопривредних култура и површинама под пољопривредним културама;
- 7) врсти и бројном стању сточног фонда (број по грлима, односно кошницама за пчеле);
- 8) наменском рачуну пољопривредног газдинства, односно носиоца породичног пољопривредног газдинства, на које се усмеравају средства остварена по основу државних подстицаја;
- 9) оствареним премијама, субвенцијама, регресима и другим видовима подстицаја пољопривредне производње, исплаћених пољопривредном газдинству;
- 10) коришћењу кредита за подстицање развоја пољопривредне производње одобрених пољопривредном газдинству и роковима њихове отплате;
- 11) другим чињеницама.

Поступак уписа у Регистар

Члан 26

Упис пољопривредног газдинстава у Регистар, врши се на захтев лица из члана 20. став 1. овог закона.

Захтев из става 1. овог члана подноси се подручној јединици Управе према седишту правног лица, односно предузетника, односно пребивалишту пољопривредника који је носилац породичног пољопривредног газдинства.

Лице које поднесе захтев за упис у Регистар по основу својине над земљиштем газдинства, које се налази код другог лица по основу уговора о закупу, односно по основу давања земљишта на коришћење, не може бити уписано у Регистар са тим делом земљишта, за време трајања уговора о закупу, односно уговора о давању земљишта на коришћење.

Уписом у Регистар, пољопривредном газдинству додељује се број пољопривредног газдинства (у даљем тексту: БПГ).

Директор Управе доноси решење о упису пољопривредног газдинства, односно породичног пољопривредног газдинства у Регистар.

На решење из става 5. овог члана може се изјавити жалба у року од 15 дана од дана достављања решења.

Пољопривредно газдинство које је уписано у Регистар може да врши обнову регистрације у Регистру сваке године.

Министар ближе прописује образац захтева из става 1. овог члана, образац захтева за обнову уписа, обрасце прилога и документацију која се подноси уз захтев, начин и услове уписа и вођења Регистра, услове и начин обнове регистрације у Регистру, као и начин чувања података уписаних у Регистар.

Извод из Регистра

Члан 27

Управа издаје извод из Регистра којим пољопривредна газдинства доказују својство регистрованог пољопривредног газдинства и уписане податке у Регистру пред трећим лицима.

Пријаве података и промене у Регистру

Члан 28

Ради остваривања права на подстицаје за сваку годину, пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства уписана у Регистар достављају Управи податке који се односе на упис у Регистар, односно обнову регистрације у Регистру, као и сваку промену података у року од 30 дана од дана настанка промене, а који се односе на:

1) статус правног лица, статус предузетника, овлашћеног лица у правном лицу које је уписано у Регистар, носиоца породичног пољопривредног газдинства;

- 2) број чланова породичног пољопривредног газдинства;
- 3) седиште правног лица и предузетника, односно пребивалиште носиоца породичног пољопривредног газдинства;
- 4) број наменског рачуна, односно пословне банке код које се води рачун;
- 5) делатност у Агенцији за привредне регистре.

Статус у Регистру

Члан 29

Пољопривредно газдинство води се у Регистру у активном или пасивном статусу.

Ако је пољопривредно газдинство у пасивном статусу не може да остварује право на подстицаје утврђене овим законом.

Министар ближе прописује услове за пасивни статус пољопривредног газдинства.

Брисање из Регистра

Члан 30

Пољопривредно газдинство брише се из Регистра:

- 1) на захтев лица из члана 20. став 1. овог закона;
- 2) престанком бављења пољопривредном делатношћу;
- 3) истеком шест година пасивног статуса у Регистру.

Решење о брисању из Регистра доноси директор Управе.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру, преко Управе.

Решење министра је коначно у управном поступку.

Аграрни савет

Члан 31

Ради праћења израде и спровођења Стратегије пољопривреде и руралног развоја и Националног програма, као и давања мишљења о нацртима и предлозима прописа и међународних споразума из области пољопривреде, Влада оснива Аграрни савет (у даљем тексту: Савет), од представника пољопривредних газдинстава и породичних пољопривредних газдинстава, удружења пољопривредних произвођача и других учесника у ланцу пољопривредне производње.

VII ЕВИДЕНТИРАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ

Евиденције

Члан 32

Министарство води евиденције о:

- 1) дугогодишњим засадима (воћњаци, виногради, матичњаци и друго);
- 2) произвођачима поврћа;
- 3) обележавању животиња;
- 4) оствареним врстама и облицима подстицаја исплаћених пољопривредном газдинству, односно породичном пољопривредном газдинству;
- 5) коришћењу кредита за подршку пољопривредној производњи одобрених пољопривредном газдинству, односно породичном пољопривредном газдинству и роковима њихове отплате;
- 6) корисницима подстицаја;
- 7) коришћењу пољопривредног земљишта;
- 8) подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди;
- 9) произвођачима органских производа, прерађивачима органских производа, лицима која обављају унутрашњи, односно спољнотрговински промет органских производа, као и лицима која су укључена у органску производњу.

Поред евиденција из става 1. овог члана, Министарство води и друге евиденције и базе података ако је то предвиђено законом или другим прописима.

Вођење евиденција и база података из ст. 1. и 2. овог члана, као и њихово повезивање, врши се преко БПГ који је обавезан за све те евиденције.

Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима

Члан 33

Систем рачуноводствених података на пољопривредним газдинствима (Фарм Accountancy Data Network - у даљем тексту: ФАДН) је скуп података о структури, производњи, приходима и расходима пољопривредних газдинстава, који се добијају на основу спровођења годишњег истраживања на пољопривредним газдинствима у складу са посебним прописима.

ФАДН систем обухвата спровођење годишњег истраживања и прикупљања података о структури, производњи, приходима и расходима пољопривредних газдинстава (у даљем тексту: ФАДН истраживање), организациону структуру ФАДН система, према утврђеној методологији прикупљања и начину коришћења података са пољопривредних газдинстава која учествују у ФАДН систему.

Министарство успоставља ФАДН систем.

ФАДН систем чине:

- 1) Национални одбор за праћење ФАДН система;
- 2) Национално тело за организацију и спровођење ФАДН истраживања;
- 3) Регионална координациона тела;
- 4) Канцеларије за прикупљање рачуноводствених ФАДН података;
- 5) републичка организација надлежна за послове статистике;
- 6) пољопривредна газдинства (ФАДН газдинства).

За праћење ФАДН система, у складу са прописима којима се уређује државна управа, министар решењем оснива посебну радну групу - Национални одбор за ФАДН систем (у даљем тексту: Национални одбор).

Послове Националног тела за организацију и спровођење ФАДН истраживања обавља Министарство.

За послове организације и спровођења ФАДН истраживања, контроле, обраде и припреме података за годишње извештаје, као и остале послове везане за ФАДН систем Министарство може да овласти пољопривредне образовне, научне и стручне институције и друге организације и установе, на основу конкурса.

Координацију и функционисање ФАДН система обављају регионална координациона тела у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде.

Послове канцеларије за прикупљање рачуноводствених ФАДН података обављају саветодавне и стручне службе у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде.

Републичка организација надлежна за послове статистике у ФАДН систему учествује на начин и према условима у складу са споразумом о сарадњи закљученог између Министарства и републичке организације надлежне за послове статистике.

Пољопривредно ФАДН газдинство је пољопривредно газдинство које добровољно учествује у ФАДН истраживању.

Министар ближе прописује организацију учесника у ФАДН систему и њихове послове, методологију прикупљања података са пољопривредних газдинстава која учествују у ФАДН систему, начин и рокове прикупљања података, начин и услове коришћења података у оквиру ФАДН система као и образац за прикупљање података.

Министарство доноси Национални план за функционисање ФАДН система који нарочито садржи начин успостављања и унапређења ФАДН система, активности учесника и институција који су део система, њихове међусобне везе, активности и рокове за њихово спровођење.

Национални план за функционисање ФАДН система доноси се за период од пет година.

Средства за успостављање ФАДН система обезбеђују се из буџета Републике Србије.

Члан 34**

(Престало да важи)

Систем за идентификацију земљишних парцела

Члан 34а

Систем за идентификацију земљишних парцела (Ланд Парцел Идентификацион Системс, у даљем тексту: ЛПИС) је скуп података о земљишним парцелама добијених коришћењем ортофото снимака и даљинске детекције, који служе за спровођење мера пољопривредне политике и политике руралног развоја.

ЛПИС из става 1. овог члана води Управа.

Орган надлежан за геодетске послове уступа Управи на коришћење све неопходне податке за успостављање и управљање ЛПИС и то: алфанумеричке податке о катастарским парцелама, дигиталне катастарске планове, дигитални модел терена, топографске карте, ортофото (авио или сателитске снимке), податке из регистра просторних јединица и др.

Ортофото снимке не старије од три календарске године, као и друге ажуриране податке и ажуриране снимке из става 3. овог члана прибавља и доставља орган надлежан за геодетске послове Управи, без накнаде.

Министар ближе прописује организацију система идентификације земљишних парцела - ЛПИС, садржај информација и субјекте који су обавезни да достављају податке и снимке, као и начин њиховог достављања.

VIII НАДЗОР

Вршење надзора

Члан 35

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

Послове инспекцијског надзора Министарство врши преко пољопривредног инспектора.

Пољопривредни инспектор

Члан 36

Послове пољопривредног инспектора може да обавља дипломирани инжењер пољопривреде и дипломирани инжењер технологије прехранбеног смера са положеним државним стручним испитом и са најмање три године радног искуства у струци.

Права и дужности пољопривредног инспектора

Члан 37*

У вршењу послова инспекцијског надзора пољопривредни инспектор има право и дужност да:

- 1) врши преглед пољопривредног земљишта, засада, стоке, пословних и производних простора, објеката, уређаја, робе и пословне документације физичких и правних лица која се баве пољопривредном производњом и прерадом пољопривредних производа биљног порекла;
- 2) *(престала да важи)*
- 3) *(престала да важи)*
- 4) предузме друге мере и радње, у складу са законом.

Овлашћења пољопривредног инспектора

Члан 38

У вршењу послова из члана 37. овог закона пољопривредни инспектор овлашћен је да:

- 1) наложи решењем извршење мера и радњи уз одређивање за то потребног рока;
- 2) поднесе пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;
- 3) изрекне меру обезбеђења у случају опасности за живот и здравље људи или за друге јавне интересе;
- 4) обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан;
- 5) покрене иницијативу код овлашћеног органа за обустављање од извршења, односно за поништавање или укидање прописа или другог општег акта органа или организације која врши послове државне управе, односно за обустављање од извршења општег акта предузећа, установе и друге организације ако нису у складу са Уставом и законом;
- 6) покрене иницијативу код Управе за вођење пољопривредног газдинства у пасивном статусу;
- 7) предузима друге мере и радње, у складу са законом.

На решење пољопривредног инспектора из става 1. овог члана, може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана његовог доношења.

Решење из става 2. овог члана коначно је у управном поступку.

Обавезе лица над чијим радом се врши надзор

Члан 39

Правна и физичка лица над чијим радом се врши инспекцијски надзор дужна су да му омогуће вршење надзора и пруже потребне податке и информације.

Правна и физичка лица из става 1. овог члана дужна су да пољопривредном инспектору, као и другим овлашћеним лицима у складу са законом, на његов захтев у одређеном року доставе или припреме податке и материјале који су му потребни за вршење послова инспекцијског надзора.

Одузимање документације и предмета

Члан 40

Пољопривредни инспектор у вршењу инспекцијског надзора може да привремено одузме документацију и предмете који у прекршајном или судском поступку могу да послуже као доказ.

О извршеном привременом одузимању документације и предмета из става 1. овог члана издаје се потврда.

IX КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41*

(Престало да важи)

Привредни преступ и прекршај правног лица

Члан 42

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако ненаменски користи средства ИПАРД подстицаја (члан 8г став 1. тачка 5)).

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За радње из става 1. овог члана поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу, односно заштитна мера забране одговорном лицу у правном лицу да врши одређене дужности у трајању од шест месеци до десет година, рачунајући од дана правноснажности пресуде.

Новчаном казном од 300.000 до 1.500.000 динара казниће се за прекршај правно лице које поступи супротно одредбама члана 8г став 1. тач. 1), 2), 3), 4) и 6).

За прекршај из става 4. овог члана казниће се новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Прекршај предузетника и физичког лица

Члан 42а

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник који:

- 1) ненаменски користи средства ИПАРД подстицаја (8г став 1. тачка 5));
- 2) поступи супротно одредбама члана 8г став 1. тач. 1), 2), 3), 4) и 6).

Новчаном казном од 10.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које:

- 1) ненаменски користи средства ИПАРД подстицаја (8г став 1. тачка 5));
- 2) поступи супротно одредбама члана 8г став 1. тач. 1), 2), 3), 4) и 6).

Члан 43*

(Престало да важи)

X ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Преузимање евиденције, запослених, опреме и пословног простора

Члан 44

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за аграрна плаћања преузеће вођење Регистра пољопривредних газдинстава најкасније до 1. јануара 2010. године, у складу са овим законом.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за аграрна плаћања преузеће евиденцију пољопривредних газдинстава, део запослених, опреме и пословног простора од Министарства финансија - Управа за трезор.

Број запослених, листу опреме и пословног простора из става 2. овог члана утврдиће министар пољопривреде, шумарства и водопривреде и министар финансија споразумно, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

До преузимања послова из става 1. овог члана послове везане за Регистар пољопривредних газдинстава обављаће Министарство финансија - Управа за трезор.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за аграрна плаћања може поједине послове из своје надлежности поверити другом државном органу или организацији, на основу уговора који закључује директор Управе.

Рок за доношење аката од стране Владе

Члан 45

Влада ће донети Национални програм и Национални програм руралног развоја у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Акт из члана 13. овог закона Влада доноси сваке године најкасније до 31. јануара.

Рок за доношење подзаконских аката

Члан 46

Подзаконски прописи који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења подзаконских прописа из става 1. овог члана примењиваће се Уредба о Регистру пољопривредних газдинстава ("Службени гласник РС", бр. 119/08, 21/09 и 36/09), Правилник о обрасцу захтева за упис у Регистар пољопривредних газдинстава и обрасцу легитимације пољопривредног газдинства ("Службени гласник РС", број 17/08) и Упутство о начину уписа, вођења и брисања података из регистра пољопривредних газдинстава ("Службени гласник РС", број 8/08), осим одредаба тих прописа које нису у складу са овим законом.

Ступање на снагу овог закона

Члан 47

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Самостални чланови Закона о изменама и допунама Закона о пољопривреди и руралном развоју

("Сл. гласник РС", бр. 101/2016)

Члан 13

Изузетно у 2017. и 2018. години неће се вршити обнова регистрације у Регистру а ради остваривања права на подстицаје, пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства уписана у Регистар достављају Управи податке који се односе на упис у Регистар, као и сваку промену ових података у року од 30 дана од дана настанка промене.

Члан 14

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".